

महाराष्ट्र शासन

CIVIL BUDGET ESTIMATES

अर्थसंकल्पीय अंदाज

2023-2024

२०२३-२०२४

PART II—DETAILED BUDGET ESTIMATES OF EXPENDITURE

भाग दोन—खर्चाचे तपशीलवार अर्थसंकल्पीय अंदाज

ZD—TOURISM AND CULTURAL AFFAIRS DEPARTMENT

झेडडी—पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग

Presented to the Legislature under Article 202(1) of the Constitution of India

भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २०२ (१) अन्वये विधानमंडळास सादर

शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई

२०२३

TOURISM AND CULTURAL AFFAIRS DEPARTMENT
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

(Rs. in Thousands) / (रुपये हज़ारोंत)

Description		प्रत्यक्ष रकमा 2021-2022 Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज 2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	तपशील
Summary by Major Heads						प्रधान शीर्षवार सारांश
A-Expenditure on Revenue Account						ए-महसुली लेखावरील खर्च
2070, Other Administrative Services	Voted	2,45,98	3,90,83	3,66,76	4,27,83	दत्तमत 2070, इतर प्रशासनिक सेवा
2205, Art and Culture	Voted	191,09,96	328,72,05	763,16,03	1233,16,33	दत्तमत 2205, कला व संस्कृती
2220, Information and Publicity	Voted	25,31	46,23	24,77	98,34	दत्तमत 2220, माहिती व प्रसिद्धी
2235, Social Security and Welfare	Voted	1,20	3,60	2,52	3,60	दत्तमत 2235, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण
2251, Secretariat Social Services	Voted	5,00,29	8,86,18	8,55,18	9,76,62	दत्तमत 2251, सचिवालयीन-सामाजिक सेवा
3452, Tourism	Voted	716,52,26	1814,00,00	1265,27,76	1915,00,00	दत्तमत 3452, पर्यटन
	Charged	..	..	..	..	भारित
Total-A-Expenditure on Revenue Account						एकूण-ए-महसुली लेखावरील खर्च
	Voted	915,35,00	2155,98,89	2040,93,02	3163,22,72	दत्तमत
	Total-	915,35,00	2155,98,89	2040,93,02	3163,22,72	एकूण-
B-Expenditure on Capital Account						बी-भांडवली लेखावरील खर्च
4202, Capital Outlay on Education, Sports, Art and Culture	Voted	2,00,00	13,00,00	9,10,00	13,00,00	दत्तमत 4202, शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यांवरील भांडवली खर्च
	Charged	..	..	..	..	भारित
Total-B-Expenditure on Capital Account						एकूण-बी-भांडवली लेखावरील खर्च
	Voted	2,00,00	13,00,00	9,10,00	13,00,00	दत्तमत
	Total-	2,00,00	13,00,00	9,10,00	13,00,00	एकूण-

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारोंत)

Description	प्रत्यक्ष रकमा 2021-2022 Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज 2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	तपशील
C-Expenditure under Debt Heads					
7610, Loans to Government Servants etc					सी-ऋण शीर्षखालील खर्च
Voted	47,83	1,08,00	1,08,00	1,58,00	दत्तमत 7610, शासकीय कर्मचारी इत्यादींना कर्जे
Charged	..	..	..	..	भारित
Total-C-Expenditure under Debt Heads					एकूण-सी-ऋण शीर्षखालील खर्च
Voted	47,83	1,08,00	1,08,00	1,58,00	दत्तमत
Total-	47,83	1,08,00	1,08,00	1,58,00	एकूण-
Charged	..	..	..	..	भारित
Gross Total-					स्थूल बेरीज
Voted	917,82,83	2170,06,89	2051,11,02	3177,80,72	दत्तमत
Total-	917,82,83	2170,06,89	2051,11,02	3177,80,72	एकूण-

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-1 / मागणी क्रमांक झेडडी -1

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description		प्रत्यक्ष रकमा 2021-2022 Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज 2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	तपशील
I-Summary						एक-सारांश
2070, Other Administrative Services	Voted	2,45,98	3,90,83	3,66,76	4,27,83	दत्तमत 2070, इतर प्रशासनिक सेवा
2220, Information and Publicity	Voted	25,31	46,23	24,77	98,34	दत्तमत 2220, माहिती व प्रसिद्धी
2251, Secretariat Social Services	Voted	5,00,29	8,86,18	8,55,18	9,76,62	दत्तमत 2251, सचिवालयीन-सामाजिक सेवा
	Total-	7,71,58	13,23,24	12,46,71	15,02,79	दत्तमत एकूण-
Deduct Recoveries-	Voted	1	..	..	..	दत्तमत वजा-वसुली
	Charged	..	..	..	..	भारित
	Net Total-	7,71,57	13,23,24	12,46,71	15,02,79	निव्वळ बेरीज दत्तमत
	Total-	7,71,57	13,23,24	12,46,71	15,02,79	एकूण-

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-1 / मागणी क्रमांक झेडडी -1

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description		प्रत्यक्ष रकमा 2021-2022 Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज 2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	तपशील
2070, Other Administrative Services I-Summary						2070, इतर प्रशासनिक सेवा एक-सारांश
00, 800, Other Expenditure	Voted	2,45,98	3,90,83	3,66,76	4,27,83	दत्तमत 800, इतर खर्च
	Gross Total- Voted	2,45,98	3,90,83	3,66,76	4,27,83	दत्तमत स्थूल बेरीज
Deduct Recoveries-	Voted	1	..	..	..	दत्तमत वजा-वसुली
	Charged	..	..	..	..	भारित
Net Total-2070, Other Administrative Services	Voted	2,45,97	3,90,83	3,66,76	4,27,83	निव्वळ बेरीज 2070, इतर प्रशासनिक सेवा दत्तमत
	Total-	2,45,97	3,90,83	3,66,76	4,27,83	एकूण-
II-Details						दोन-तपशील
00 800, Other Expenditure (00) (00)(01) Maharashtra District Gazetteer Editorial Board.(Committed)	(20700791)					दोन-तपशील 00 800, इतर खर्च (00) (00)(01) महाराष्ट्र जिल्हा दर्शनिका संपादक मंडळ(अनिवार्य) (20700791)
01, Salaries		2,30,49	3,65,00	3,46,75	4,01,62	01, वेतन
06, Telephone, Electricity and Water Charges		57	2,35	2,12	2,35	06, दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क
11, Domestic Travel Expenses		22	2,00	1,33	2,00	11, देशांतर्गत प्रवास खर्च
13, Office Expenses		3,42	6,50	5,85	6,83	13, कार्यालयीन खर्च
14, Rent, Rates and Taxes		44	45	45	45	14, भाडेपट्टी व कर
16, Publications		9,74	13,00	9,10	13,00	16, प्रकाशने
17, Computer Expenses		66	93	65	98	17, संगणक खर्च
28, Professional Services		44	60	51	60	28, व्यावसायिक सेवा
	Total-(00)(01)	2,45,98	3,90,83	3,66,76	4,27,83	एकूण-(00)(01)

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-1 / मागणी क्रमांक झेडडी -1

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description		प्रत्यक्ष रकमा 2021-2022 Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज 2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	तपशील
Total-800	Voted	2,45,98	3,90,83	3,66,76	4,27,83	दत्तमत एकूण-800
Gross Total-2070, Other Administrative Services	Voted	2,45,98	3,90,83	3,66,76	4,27,83	दत्तमत स्थूल बेरीज-2070, इतर प्रशासनिक सेवा
III-Details of Recoveris						तीन-वसुलीच्या रकमांचा तपशील
00						00
911, Recoveries of Overpayments (00)						911, अतिप्रदानाची वसुली (00)
(00)(01) Deduct-Recovery of Overpayment (Non-plan)(Committed)	(20700933)					(00)(01) वजा-अतिप्रदानाची वसुली (योजनेतर)(अनिवार्य) (20700933)
70, Deduct Recoveries		1	..	..	..	70, वजा-वसुली
Total-Deduct Recoveries	Voted	1	..	..	..	दत्तमत एकूण-वजा-वसुली
Net Total-2070, Other Administrative Services	Charged	..	..	..	..	भारित निव्वळ बेरीज 2070, इतर प्रशासनिक सेवा
	Voted	2,45,97	3,90,83	3,66,76	4,27,83	दत्तमत
	Total-	2,45,97	3,90,83	3,66,76	4,27,83	एकूण-

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-1 / मागणी क्रमांक झेडडी -1

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description		प्रत्यक्ष रकमा 2021-2022 Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज 2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	तपशील
2220, Information and Publicity						2220, माहिती व प्रसिद्धी
I-Summary						एक-सारांश
00,						00,
60, Others.						60, इतर
110, Publications	Voted	25,31	46,23	24,77	98,34	दत्तमत 110, प्रकाशने
	Total-60 Voted	25,31	46,23	24,77	98,34	दत्तमत एकूण-60
	Gross Total- Voted	25,31	46,23	24,77	98,34	दत्तमत स्थूल बेरीज
II-Details						दोन-तपशील
60, Others.						60, इतर
110, Publications						110, प्रकाशने
(01) Maharashtra State Committee.						(01) महाराष्ट्र राज्य समिती
(01)(01) Maharashtra state committee for the history of Freedom Movement.(Scheme)	(22200491)					(01)(01) भारतीय स्वातंत्र्य आंदोलन इतिहास समिती, महाराष्ट्र राज्य(कार्यक्रम) (22200491)
01, Salaries		9,89	39,48	19,74	39,48	01, वेतन
06, Telephone, Electricity and Water Charges		4,02	30	8	30	06, दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क
11, Domestic Travel Expenses		..	25	10	25	11, देशांतर्गत प्रवास खर्च
13, Office Expenses		4	1,80	1,62	1,81	13, कार्यालयीन खर्च
16, Publications		..	1,90	1,33	50,00	16, प्रकाशने
17, Computer Expenses		30	1,50	1,05	1,50	17, संगणक खर्च
28, Professional Services		11,06	1,00	85	5,00	28, व्यावसायिक सेवा
	Total-(01)(01)	25,31	46,23	24,77	98,34	एकूण-(01)(01)
	Total-110 Voted	25,31	46,23	24,77	98,34	दत्तमत एकूण-110

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-1 / मागणी क्रमांक झेडडी -1

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description		प्रत्यक्ष रकमा 2021-2022 Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज 2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	तपशील
Gross Total-2220, Information and Publicity	Voted	25,31	46,23	24,77	98,34	दत्तमत स्थूल बेरीज-2220, माहिती व प्रसिद्धी
III-Details of Recoveris						तीन-वसुलीच्या रकमांचा तपशील
00						00
911, Recovery of Overpayments. (00)						911, अतिप्रदानाची वसुली (00)
(00)(02) Recovery of Over Payments (Plan) (Scheme)	(22201255)					(00)(02) अतिप्रदानाची वसुली (योजनांतर्गत)(कार्यक्रम)
70, Deduct Recoveries		..	..	..	..	70, वजा-वसुली
Net Total-2220, Information and Publicity	Charged	..	..	..	..	भारित निव्वळ बेरीज 2220, माहिती व प्रसिद्धी
	Voted	25,31	46,23	24,77	98,34	दत्तमत
	Total-	25,31	46,23	24,77	98,34	एकूण-

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-1 / मागणी क्रमांक झेडडी -1

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description		प्रत्यक्ष रकमा 2021-2022 Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज 2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	तपशील
2251, Secretariat Social Services						2251, सचिवालयीन-सामाजिक सेवा
I-Summary						एक-सारांश
00, 003, Training	Voted	..	52,00	11,33	50,00	दत्तमत 00, 003, प्रशिक्षण
090, Secretariat	Voted	5,00,29	8,34,18	8,43,85	9,26,62	दत्तमत 090, सचिवालय
Gross Total-	Voted	5,00,29	8,86,18	8,55,18	9,76,62	दत्तमत स्थूल बेरीज
II-Details						दोन-तपशील
00 003, Training (00) (00)(01) Training to Government Employees(Scheme)	(22510955)					00 003, प्रशिक्षण (00) (00)(01) शासकीय कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षण(कार्यक्रम) (22510955)
50, Other Charges		..	52,00	11,33	50,00	50, इतर खर्च
Total-003	Voted	..	52,00	11,33	50,00	दत्तमत एकूण-003
090, Secretariat (01) Tourism and Cultural Affairs (01)(01) Tourism and Cultural Affairs Department.(Committed)	(22510632)					090, सचिवालय (01) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य. (01)(01) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग(अनिवार्य) (22510632)
01, Salaries		4,29,90	7,24,81	6,88,57	7,56,04	01, वेतन
02, Wages		..	1	1	1	02, मजुरी
03, Overtime Allowances		..	20	16	20	03, अतिकालिक भत्ता
06, Telephone, Electricity and Water Charges		59	2,50	1,50	2,50	06, दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क
10, Contractual Services		12,16	15,00	20,00	25,00	10, कंत्राटी सेवा
11, Domestic Travel Expenses		32	10,00	6,30	10,50	11, देशांतर्गत प्रवास खर्च
12, Foreign Travel Expenses		..	1	1	5,00	12, विदेश प्रवास खर्च
13, Office Expenses		15,64	15,00	27,00	20,00	13, कार्यालयीन खर्च
17, Computer Expenses		5,51	6,25	3,09	6,56	17, संगणक खर्च

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-1 / मागणी क्रमांक झेडडी -1

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description	प्रत्यक्ष रकमा 2021-2022 Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज 2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	तपशील
24, Petrol, Oil and Lubricants	1,30	34	1,34	75	24, पेट्रोल, तेल व वंगण
28, Professional Services	..	1	1	1	28, व्यावसायिक सेवा
50, Other Charges	..	5	4	5	50, इतर खर्च
Total-(01)(01)	4,65,42	7,74,18	7,48,03	8,26,62	एकूण-(01)(01)
(01)(02) Provision for implementing E-Governance Project.(Scheme) (22510893)					(01)(02) इ-गव्हर्नन्स प्रकल्पाच्या (22510893) अंमलबजावणीसाठी तरतुद(कार्यक्रम)
17, Computer Expenses	34,87	60,00	95,82	1,00,00	17, संगणक खर्च
Total-(01) Voted	5,00,29	8,34,18	8,43,85	9,26,62	दत्तमत एकूण-(01)
Total-090 Voted	5,00,29	8,34,18	8,43,85	9,26,62	दत्तमत एकूण-090
Gross Total-2251, Secretariat Social Services Voted	5,00,29	8,86,18	8,55,18	9,76,62	दत्तमत स्थूल बेरीज-2251, सचिवालयीन-सामाजिक सेवा
III-Details of Recoveris					तीन-वसुलीच्या रकमांचा तपशील
00					00
911, Recoveries of overpayments (00)					911, अतिप्रदानाची वसुली (00)
(00)(01) Deduct-Recovery of Overpayments(Non Plan)(Committed) (22511102)					(00)(01) वजा-अतिप्रदानाची वसुली (22511102) (योजनेतर)(अनिवार्य)
70, Deduct Recoveries	..	..	..	..	70, वजा-वसुली
(00)(02) Deduct-Recovery of Overpayments(Scheme) (22511111)					(00)(02) वजा-अतिप्रदानाची (22511111) वसुली(कार्यक्रम)
70, Deduct Recoveries	..	..	..	..	70, वजा-वसुली
Charged	..	..	..	..	भारित

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-1 / मागणी क्रमांक झेडडी -1

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description	प्रत्यक्ष रकमा 2021-2022 Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज 2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	तपशील
Net Total-2251, Secretariat Social Services					निव्वळ बेरीज 2251, सचिवालयीन- सामाजिक सेवा
Voted	5,00,29	8,86,18	8,55,18	9,76,62	दत्तमत
Total-	5,00,29	8,86,18	8,55,18	9,76,62	एकूण-

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-2 / मागणी क्रमांक झेडडी -2

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारोंत)

Description		प्रत्यक्ष रकमा 2021-2022 Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज 2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	तपशील
2205, Art and Culture						2205, कला व संस्कृती
I-Summary						एक-सारांश
00,						00,
001, Direction and Administration	Voted	3,98,60	5,33,63	5,37,12	6,03,49	दत्तमत 001, संचालन व प्रशासन
101, Fine Art Education.	Voted	4,16,54	11,92,94	10,12,66	12,51,01	दत्तमत 101, ललित कला शिक्षण
102, Promotion of Art and Culture.	Voted	44,03,49	107,27,83	499,60,09	947,89,97	दत्तमत 102, कला व संस्कृती प्रचालन
103, Archaeology	Voted	34,66,10	67,94,18	99,85,30	119,86,90	दत्तमत 103, पुरातत्वशास्त्र
104, Archieves.	Voted	10,57,66	23,84,74	17,90,44	24,77,70	दत्तमत 104, पुराभिलेख
107, Museums.	Voted	6,93,41	22,38,68	14,02,07	22,07,21	दत्तमत 107, वस्तुसंग्रहालये
800, Other Expenditure.	Voted	86,74,16	90,00,05	116,28,35	100,00,05	दत्तमत 800, इतर खर्च
	Gross Total-	191,09,96	328,72,05	763,16,03	1233,16,33	दत्तमत स्थूल बेरीज
	Deduct Recoveries-	6,12,30	..	..	..	दत्तमत वजा-वसुली
	Charged	..	..	..	..	भारित
Net Total-2205, Art and Culture						निव्वळ बेरीज 2205, कला व संस्कृती
	Voted	184,97,66	328,72,05	763,16,03	1233,16,33	दत्तमत
	Total-	184,97,66	328,72,05	763,16,03	1233,16,33	एकूण-

II-Details

00

00

दोन-तपशील

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-2 / मागणी क्रमांक झेडडी -2

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारोंत)

Description	प्रत्यक्ष रकमा	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
	2021-2022 Actuals 2021-2022	2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	
001, Direction and Administration (01) Directorate of cultural Affairs. (01)(01) Directorate of cultural Affairs. (Committed) (22051955)					001, संचालन व प्रशासन (01) सांस्कृतिक कार्य संचालनालय (01)(01) सांस्कृतिक कार्य (22051955) संचालनालय.(अनिवार्य)
01, Salaries	1,18,44	..	..	..	01, वेतन
03, Overtime Allowances	26	..	..	..	03, अतिकालिक भत्ता
06, Telephone, Electricity and Water Charges	51	..	..	..	06, दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क
13, Office Expenses	5,92	..	..	..	13, कार्यालयीन खर्च
24, Petrol, Oil and Lubricants	61	..	..	..	24, पेट्रोल, तेल व वंगण
Total-(01)(01)	1,25,74	..	..	..	एकूण-(01)(01)
(01)(02) Directorate of Cultural Affairs Head Office and Divisional Offices(Committed) (22051374)					(01)(02) सांस्कृतिक कार्य (22051374) संचालनालय मुख्यालय कार्यालय व विभागीय कार्यालय(अनिवार्य)
01, Salaries	1,71,04	3,76,20	3,57,40	4,00,00	01, वेतन
03, Overtime Allowances	9	1,00	80	75	03, अतिकालिक भत्ता
06, Telephone, Electricity and Water Charges	1,00	4,00	3,60	2,10	06, दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क
10, Contractual Services	2,22	10,00	46,00	46,00	10, कंत्राटी सेवा
11, Domestic Travel Expenses	28	3,45	2,42	1,20	11, देशांतर्गत प्रवास खर्च
13, Office Expenses	24,29	45,00	40,50	47,25	13, कार्यालयीन खर्च
14, Rent, Rates and Taxes	92	1,00	90	1,00	14, भाडेपट्टी व कर
17, Computer Expenses	48	2,98	2,09	2,50	17, संगणक खर्च
24, Petrol, Oil and Lubricants	47	4,03	3,63	2,50	24, पेट्रोल, तेल व वंगण
Total-(01)(02)	2,00,79	4,47,66	4,57,34	5,03,30	एकूण-(01)(02)
Total-(01) Voted	3,26,53	4,47,66	4,57,34	5,03,30	दत्तमत एकूण-(01)

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-2 / मागणी क्रमांक झेडडी -2

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description	प्रत्यक्ष रकमा 2021-2022 Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज 2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	तपशील
(02) Office of the Stage Performance Scrutiny Board					(02) रंगभूमी प्रयोग परिनिरीक्षक मंडळाचे कार्यालय
(02)(01) Office of the Stage Performances Scrutiny Board(Committed) (22051383)					(02)(01) राज्य रंगभूमी प्रयोग परिनिरीक्षक मंडळाचे कार्यालय(अनिवार्य) (22051383)
01, Salaries	48,43	49,05	53,55	65,00	01, वेतन
03, Overtime Allowances	..	1	1	2	03, अतिकालिक भत्ता
06, Telephone, Electricity and Water Charges	61	1,20	1,08	1,20	06, दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क
10, Contractual Services	6,31	10,00	5,00	7,70	10, कंत्राटी सेवा
11, Domestic Travel Expenses	61	6,00	4,14	6,30	11, देशांतर्गत प्रवास खर्च
13, Office Expenses	3,83	4,25	4,33	4,46	13, कार्यालयीन खर्च
17, Computer Expenses	66	96	67	1,01	17, संगणक खर्च
28, Professional Services	11,62	14,50	11,00	14,50	28, व्यावसायिक सेवा
Total-(02)(01)	72,07	85,97	79,78	1,00,19	एकूण-(02)(01)
Total-001 Voted	3,98,60	5,33,63	5,37,12	6,03,49	दत्तमत एकूण-001
101, Fine Art Education. (01) Training in Dramatics and other Art.					101, ललित कला शिक्षण (01) नाट्यकला व इतर कला यांचे प्रशिक्षण
(01)(02) Organisation of Seminar of Kirtan and Shahiri.(Scheme) (22051418)					(01)(02) किर्तन व शाहिरीबाबत चर्चासत्र शिबिरांचे आयोजन करणे. (कार्यक्रम) (22051418)
50, Other Charges	6,20	13,00	9,10	13,00	50, इतर खर्च
(05) Awards in performing art.					(05) कला क्षेत्रात उल्लेखनीय पारितोषिके
(05)(01) Awards to outstanding work in the field of performing Art.(Scheme) (22051436)					(05)(01) अभिनय कला क्षेत्रात उल्लेखनीय कार्याबद्दल (22051436)

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-2 / मागणी क्रमांक झेडडी -2

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description	प्रत्यक्ष रकमा	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
	2021-2022 Actuals 2021-2022	2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	
05, Rewards	..	20,00	24,00	24,00	पारितोषिके (कार्यक्रम) 05, बक्षिसे
50, Other Charges	..	..	..	21,00	50, इतर खर्च
Total-(05)(01)	..	20,00	24,00	45,00	एकूण-(05)(01)
(06) Library of tape recorded music.					(06) ध्वनिमुद्रित संगीत संग्रहालय
(06)(01) Library of Tape Recorded Music. (Scheme) (22051445)					(06)(01) ध्वनिमुद्रित संगीत संग्रहालय(कार्यक्रम) (22051445)
50, Other Charges	..	6,60	4,62	10,00	50, इतर खर्च
(07) Kala Academy,					(07) कला अकादमी
(07)(01) P.L.Deshpande Maharashtra kala Academy,Mumbai.(Committed) (22051463)					(07)(01) पु.ल. देशपांडे महाराष्ट्र कला अकादमी, मुंबई(अनिवार्य) (22051463)
01, Salaries	70,95	1,02,86	97,72	1,20,00	01, वेतन
03, Overtime Allowances	..	20	16	20	03, अतिकालिक भत्ता
06, Telephone, Electricity and Water Charges	72,92	1,75,00	1,57,50	1,75,00	06, दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क
10, Contractual Services	1,38,13	1,82,31	1,64,08	1,82,31	10, कंत्राटी सेवा
11, Domestic Travel Expenses	..	30	21	30	11, देशांतर्गत प्रवास खर्च
13, Office Expenses	82,71	3,50,00	3,15,00	3,50,00	13, कार्यालयीन खर्च
17, Computer Expenses	15	66	46	69	17, संगणक खर्च
24, Petrol, Oil and Lubricants	7	2,00	1,80	2,00	24, पेट्रोल, तेल व वंगण
27, Minor Works	..	2,50,00	1,75,00	2,62,50	27, लहान बांधकामे
28, Professional Services	..	1	1	1	28, व्यावसायिक सेवा
50, Other Charges	45,41	90,00	63,00	90,00	50, इतर खर्च
Total-(07)(01)	4,10,34	11,53,34	9,74,94	11,83,01	एकूण-(07)(01)
Total-101 Voted	4,16,54	11,92,94	10,12,66	12,51,01	दत्तमत एकूण-101

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-2 / मागणी क्रमांक झेडडी -2

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description	प्रत्यक्ष रकमा 2021-2022 Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज 2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	तपशील
102, Promotion of Art and Culture. (01) Government Theatres and Halls. (01)(01) Government Theatres and Halls. (Committed) (22051741)					102, कला व संस्कृती प्रचालन (01) शासकीय प्रेक्षागृहे व सभागृहे (01)(01) शासकीय प्रेक्षागृहे व सभागृहे(अनिवार्य) (22051741)
01, Salaries	36,12	68,96	50,00	75,86	01, वेतन
06, Telephone, Electricity and Water Charges	8	50	45	50	06, दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क
11, Domestic Travel Expenses	10	40	28	40	11, देशांतर्गत प्रवास खर्च
13, Office Expenses	1,45	1,71	1,20	1,80	13, कार्यालयीन खर्च
27, Minor Works	..	..	..	1	27, लहान बांधकामे
Total-(01)(01)	37,75	71,57	51,93	78,57	एकूण-(01)(01)
(01)(02) Government theatres and Halls. (Scheme) (22051481)					(01)(02) शासकीय प्रेक्षागृहे व सभागृहे(कार्यक्रम) (22051481)
31, Grants-in-aid(Non-Salary)	1,73,00	5,00,00	3,50,00	5,00,00	31, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)
(01)(03) Bharatratna Pandit Bhimsen Joshi Classical Music Promotion Scheme.(Scheme) (22053321)					(01)(03) भारतरत्न पंडित भीमसेन जोशी शास्त्रीय संगीत प्रोत्साहन योजना(कार्यक्रम) (22053321)
05, Rewards	..	5,00	3,50	10,00	05, बक्षिसे
31, Grants-in-aid(Non-Salary)	..	12,00	8,40	12,00	31, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)
34, Scholarships/Stipends	..	..	..	14,40	34, शिष्यवृत्त्या/विद्यावेतने
50, Other Charges	..	41,25	28,88	30,00	50, इतर खर्च
Total-(01)(03)	..	58,25	40,78	66,40	एकूण-(01)(03)
(01)(04) State Cultural Fund.(Scheme) (22053359)					(01)(04) राज्य सांस्कृतिक निधी(कार्यक्रम) (22053359)
31, Grants-in-aid(Non-Salary)	20,00	30,00	21,00	17,40	31, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-2 / मागणी क्रमांक झेडडी -2

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description		प्रत्यक्ष रकमा	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2021-2022 Actuals 2021-2022	2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	
(01)(05) Grant to Kolhapur Chitranagari for Management purpose.(Scheme)	(22053368)					(01)(05) कोल्हापूर चित्रनगरी महामंडळास व्यवस्थापन अनुदान(कार्यक्रम)
35, Grant-in-aid for Creation of Capital Assets		15,40,68	50,00	35,00	50,00	35, भांडवली मत्तेच्या निर्मितीकरिता अनुदान
	Total-(01) Voted	17,71,43	7,09,82	4,98,71	7,12,37	दत्तमत एकूण-(01)
(02) State festivals of Dance,Drama,Tamasha and Music.						(02) राज्य नृत्य, नाट्य, तमाशा व संगीत महोत्सव
(02)(01) Marathi, Hindi, Musical, Children, Sanskrit and Differently abled State Drama Competition(Scheme)	(22051492)					(02)(01) राज्य मराठी, हिंदी, संगीत, बाल, संस्कृत व दिव्यांग नाट्य स्पर्धा(कार्यक्रम)
05, Rewards		..	..	..	1,01,45	05, बक्षिसे
26, Advertising and Publicity		..	25,00	17,50	23,00	26, जाहिरात व प्रसिद्धी
50, Other Charges		3,62,12	5,00,00	3,50,00	6,00,55	50, इतर खर्च
	Total-(02)(01)	3,62,12	5,25,00	3,67,50	7,25,00	एकूण-(02)(01)
(02)(02) Preservation and Conservation of Art and Culture, Various Festivals and Programs(Scheme)	(22051507)					(02)(02) राज्य कला संस्कृति जतन, संवर्धन विविध महोत्सव तसेच इतर कार्यक्रम(कार्यक्रम)
05, Rewards		..	..	..	10,00	05, बक्षिसे
26, Advertising and Publicity		..	..	..	3,00,00	26, जाहिरात व प्रसिद्धी
50, Other Charges		2,87,29	60,00,00	59,96,00	56,90,00	50, इतर खर्च
	Total-(02)(02)	2,87,29	60,00,00	59,96,00	60,00,00	एकूण-(02)(02)

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-2 / मागणी क्रमांक झेडडी -2

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारोंत)

Description	प्रत्यक्ष रकमा 2021-2022 Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज 2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	तपशील
(02)(05) Professional Drama Competitions. (Scheme)	(22051525)				(02)(05) व्यावसायिक नाट्य स्पर्धा भरविणे(कार्यक्रम)
05, Rewards	..	..	..	29,50	05, बक्षिसे
50, Other Charges	..	55,00	38,50	25,50	50, इतर खर्च
Total-(02)(05)	..	55,00	38,50	55,00	एकूण-(02)(05)
(02)(09) Grant-in-Aid to Traditional Art and Art Groups(Scheme)	(22051534)				(02)(09) पारंपारिक कला व कलापथकांना सहायक अनुदान(कार्यक्रम)
31, Grants-in-aid(Non-Salary)	1,45,00	3,25,00	8,30,00	3,25,00	31, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)
Total-(02) Voted	7,94,41	69,05,00	72,32,00	71,05,00	दत्तमत एकूण-(02)
(03) Marathi Chitrapat Mahotsava. (03)(01) Marathi Chitrapat Mahotsava. (Scheme)	(22051543)				(03) मराठी चित्रपट महोत्सव. (03)(01) मराठी चित्रपट महोत्सव(कार्यक्रम)
05, Rewards	..	..	..	1,00,00	05, बक्षिसे
50, Other Charges	..	1,65,00	1,15,50	1,00,00	50, इतर खर्च
Total-(03)(01)	..	1,65,00	1,15,50	2,00,00	एकूण-(03)(01)
(03)(04) Archieve of good Marathi Dramas. (Scheme)	(22051561)				(03)(04) उत्कृष्ट मराठी नाटकाचे पुराभिलेख(कार्यक्रम)
50, Other Charges	..	50,00	1	50,00	50, इतर खर्च
(03)(05) Grant in aid for production of films based on life of great personalities in historical, social and educational fields. (Scheme)	(22051572)				(03)(05) ऐतिहासिक, सामाजिक व शैक्षणिक क्षेत्रातील महत्वपूर्ण व्यक्तींच्या जीवनावर आधारित चित्रपटांना अनुदान(कार्यक्रम)

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-2 / मागणी क्रमांक झेडडी -2

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description	प्रत्यक्ष रकमा 2021-2022 Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज 2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	तपशील
31, Grants-in-aid(Non-Salary)	..	4,00,00	1,96,00	4,00,00	31, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)
(03)(06) International Chitrapat Mahotsava. (Scheme)	(22051581)				(03)(06) आंतरराष्ट्रीय चित्रपट महोत्सव(कार्यक्रम)
31, Grants-in-aid(Non-Salary)	2,00,00	4,70,00	4,51,20	2,50,00	31, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)
(03)(07) Grant in aid for the production of Marathi Chitrapat.(Scheme)	(22051599)				(03)(07) मराठी चित्रपट निर्मितीसाठी सहायक अनुदान(कार्यक्रम)
31, Grants-in-aid(Non-Salary)	14,38,33	15,00,00	10,50,00	10,00,00	31, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)
Total-(03) Voted	16,38,33	25,85,00	18,12,71	19,00,00	दत्तमत एकूण-(03)
(04) Other Festivals. (04)(01) Other Festivals.(Scheme)	(22051605)				(04) इतर महोत्सव. (04)(01) इतर महोत्सव(कार्यक्रम)
05, Rewards	..	..	..	55,00	05, बक्षिसे
50, Other Charges	72,22	1,78,00	1,24,60	1,23,00	50, इतर खर्च
Total-(04)(01)	72,22	1,78,00	1,24,60	1,78,00	एकूण-(04)(01)
(05) Arts and Cultural Institutions. (05)(01) Grant -in-Aid to Art and Cultural Institutions.(Scheme)	(22051623)				(05) कला व सांस्कृतिक कार्य संस्थांना सहायक अनुदान (05)(01) कला व सांस्कृतिक कार्य संस्थांना सहायक अनुदान(कार्यक्रम)
26, Advertising and Publicity	..	1	1	1	26, जाहिरात व प्रसिद्धी
31, Grants-in-aid(Non-Salary)	53,37	1,65,00	1,15,50	1,65,00	31, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)
Total-(05)(01)	53,37	1,65,01	1,15,51	1,65,01	एकूण-(05)(01)

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-2 / मागणी क्रमांक झेडडी -2

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description	प्रत्यक्ष रकमा 2021-2022 Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज 2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	तपशील
(08) Hindi Sahitya Academy. (08)(01) Establishment of Hindi Sahitya Academy.(Scheme) (22051688)					(08) हिंदी साहित्य अकादमी. (08)(01) हिंदी साहित्य अकादमीची आस्थापना(कार्यक्रम) (22051688)
01, Salaries	14,06	20,07	19,07	20,20	01, वेतन
05, Rewards	..	40,00	28,00	24,00	05, बक्षिसे
10, Contractual Services	5,30	11,00	6,42	11,00	10, कंत्राटी सेवा
11, Domestic Travel Expenses	5	25	18	40	11, देशांतर्गत प्रवास खर्च
13, Office Expenses	1,93	2,00	1,80	3,65	13, कार्यालयीन खर्च
17, Computer Expenses	53	80	56	1,00	17, संगणक खर्च
26, Advertising and Publicity	..	..	..	75	26, जाहिरात व प्रसिद्धी
31, Grants-in-aid(Non-Salary)	15,20	10,00	7,00	12,00	31, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)
50, Other Charges	..	10,88	10,88	37,00	50, इतर खर्च
Total-(08)(01)	37,07	95,00	73,91	1,10,00	एकूण-(08)(01)
(09) Sindhi Sahitya Academy (09)(01) Establishment of Sindhi Sahitya Academy.(Scheme) (22051697)					(09) सिंधी साहित्य अकादमी. (09)(01) सिंधी साहित्य अकादमीची आस्थापना.(कार्यक्रम) (22051697)
01, Salaries	..	1	3,01	4,70	01, वेतन
05, Rewards	..	10,00	7,00	6,00	05, बक्षिसे
06, Telephone, Electricity and Water Charges	15	50	25	50	06, दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क
10, Contractual Services	5,29	11,00	6,78	11,00	10, कंत्राटी सेवा
11, Domestic Travel Expenses	..	1	11	5	11, देशांतर्गत प्रवास खर्च
13, Office Expenses	1,79	3,00	2,70	3,50	13, कार्यालयीन खर्च
17, Computer Expenses	34	75	53	1,00	17, संगणक खर्च
26, Advertising and Publicity	..	..	..	50	26, जाहिरात व प्रसिद्धी
31, Grants-in-aid(Non-Salary)	10,83	10,10	13,10	8,40	31, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)
50, Other Charges	..	9,63	33,53	58,35	50, इतर खर्च

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-2 / मागणी क्रमांक झेडडी -2

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description	प्रत्यक्ष रकमा	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
	2021-2022 Actuals 2021-2022	2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	
Total-(09)(01)	18,40	45,00	67,01	94,00	एकूण-(09)(01)
(12) Gujrathi Sahitya Academy. (12)(01) Establishment of Gujrathi Sahitya Academy.(Scheme) (22051721)					(12) गुजराती साहित्य अकादमी (12)(01) गुजराती साहित्य अकादमीची स्थापना(कार्यक्रम) (22051721)
01, Salaries	..	1	3,01	3,60	01, वेतन
05, Rewards	..	10,93	7,65	7,95	05, बक्षिसे
06, Telephone, Electricity and Water Charges	7	30	24	50	06, दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क
10, Contractual Services	5,35	12,00	7,33	8,40	10, कंत्राटी सेवा
11, Domestic Travel Expenses	..	1	1	20	11, देशांतर्गत प्रवास खर्च
13, Office Expenses	1,32	1,75	1,58	3,15	13, कार्यालयीन खर्च
17, Computer Expenses	4	75	53	1,00	17, संगणक खर्च
26, Advertising and Publicity	..	..	..	50	26, जाहिरात व प्रसिद्धी
31, Grants-in-aid(Non-Salary)	11,48	9,07	8,16	13,00	31, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)
50, Other Charges	..	10,18	7,13	43,29	50, इतर खर्च
Total-(12)(01)	18,26	45,00	35,64	81,59	एकूण-(12)(01)
(13) 75th year of Independence (13)(01) Programs on the occasion of 75th year of Independence(Scheme) (22053733)					(13) स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव (13)(01) स्वातंत्र्याच्या अमृत महोत्सवांतर्गत कार्यक्रम(कार्यक्रम) (22053733)
50, Other Charges	..	..	400,00,00	844,44,00	50, इतर खर्च
Total-102 Voted	44,03,49	107,27,83	499,60,09	947,89,97	दत्तमत एकूण-102
103, Archaeology (01) Directorate of Archaeology. (01)(01) Directorate of Archacology. (Committed) (22051732)					103, पुरातत्वशास्त्र (01) पुरातत्वशास्त्र संचालनालय. (01)(01) पुरातत्व शास्त्र संचालनालय(अनिवार्य) (22051732)

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-2 / मागणी क्रमांक झेडडी -2

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description	प्रत्यक्ष रकमा 2021-2022 Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज 2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	तपशील
01, Salaries	5,88,33	11,25,00	9,00,00	11,30,00	01, वेतन
02, Wages	6,81	17,98	10,00	19,23	02, मजुरी
03, Overtime Allowances	10	72	50	1,30	03, अतिकालिक भत्ता
06, Telephone, Electricity and Water Charges	4,17	12,50	11,25	12,42	06, दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क
10, Contractual Services	13,62	1,60,00	1,30,00	1,96,56	10, कंत्राटी सेवा
11, Domestic Travel Expenses	2,38	20,97	10,00	12,15	11, देशांतर्गत प्रवास खर्च
13, Office Expenses	9,53	1,05,62	95,06	95,05	13, कार्यालयीन खर्च
14, Rent, Rates and Taxes	1,07	1,10	1,10	2,50	14, भाडेपट्टी व कर
16, Publications	..	1,00	70	1,00	16, प्रकाशने
17, Computer Expenses	2,95	5,44	3,81	10,00	17, संगणक खर्च
21, Supplies and Materials	70	7,10	4,97	12,00	21, पुरवठा व सामग्री
24, Petrol, Oil and Lubricants	68	5,68	5,68	6,36	24, पेट्रोल, तेल व वंगण
27, Minor Works	2,94	6,43	4,50	6,43	27, लहान बांधकामे
72, Repairs and Maintenance of Machinery and Equipment	..	..	..	1	72, यंत्रसामग्री व उपकरणे यांची देखभाल व दुरुस्ती
Total-(01)(01)	6,33,28	14,69,54	11,77,57	15,05,01	एकूण-(01)(01)
(01)(02) Directorate of Archaeology, Exploration, Excavation, Research, Conservation and Other Expenses(Committed)	(22051338)				(01)(02) पुरातत्व संचालनालय, गवेषण, उत्खनन, संशोधन, संवर्धन व इतर खर्च(अनिवार्य) (22051338)
01, Salaries	44,80	..	..	..	01, वेतन
02, Wages	3,60	..	..	..	02, मजुरी
03, Overtime Allowances	47	..	..	..	03, अतिकालिक भत्ता
06, Telephone, Electricity and Water Charges	4,53	..	..	..	06, दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क
11, Domestic Travel Expenses	2,51	..	..	..	11, देशांतर्गत प्रवास खर्च
13, Office Expenses	75,65	..	..	..	13, कार्यालयीन खर्च
17, Computer Expenses	94	..	..	..	17, संगणक खर्च
21, Supplies and Materials	4,50	..	..	..	21, पुरवठा व सामग्री
24, Petrol, Oil and Lubricants	3,45	..	..	..	24, पेट्रोल, तेल व वंगण

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-2 / मागणी क्रमांक झेडडी -2

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description	प्रत्यक्ष रकमा	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
	2021-2022 Actuals 2021-2022	2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	
26, Advertising and Publicity	..	5,00	4,50	5,00	26, जाहिरात व प्रसिद्धी
27, Minor Works	2,78,69	6,38,14	4,46,70	6,70,05	27, लहान बांधकामे
28, Professional Services	..	1,50	1,28	1,50	28, व्यावसायिक सेवा
50, Other Charges	20,08	40,00	28,00	40,00	50, इतर खर्च
Total-(01)(02)	4,39,22	6,84,64	4,80,48	7,16,55	एकूण-(01)(02)
(01)(06) Care and Protection of Forts and Religious Places of Historical and Cultural Importance(District)(Scheme)	(22051302)				(01)(06) राज्यातील ऐतिहासिक व सांस्कृतिक दृष्ट्या महत्त्वाचे किल्ले आणि धार्मिक स्थळे यांची जपणूक व संरक्षण(कार्यक्रम)
27, Minor Works	21,90,77	44,99,99	31,49,99	87,15,34	27, लहान बांधकामे
53, Major Works	..	1	1	1	53, मोठी बांधकामे
Total-(01)(06)	21,90,77	45,00,00	31,50,00	87,15,35	एकूण-(01)(06)
(01)(08) Raigad Fort and Area Development Tourism Plan(Scheme)	(22053742)				(01)(08) रायगाड किल्ला व परिसर विकास पर्यटन आराखडा(कार्यक्रम)
50, Other Charges	..	..	50,37,25	10,00,00	50, इतर खर्च
Total-(01) Voted	32,63,27	66,54,18	98,45,30	119,36,91	दत्तमत एकूण-(01)
(02) Centrally Sponsored Scheme. Conservation of Repair of State Monuments.					(02) केंद्र पुरस्कृत योजना- राज्यातील प्राचीन वास्तुचे जतन व संरक्षण.
(02)(03) As per recomondation of 12th Finance Commission preservation and protection of Historical and Archiological monuments(Scheme)	(22051777)				(02)(03) बाराव्या वित्त आयोगाच्या शिफारशीनुसार ऐतिहासिक व पुरातत्त्वशास्त्रीय

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-2 / मागणी क्रमांक झेडडी -2

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description	प्रत्यक्ष रकमा 2021-2022 Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज 2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	तपशील
27, Minor Works	2,02,83	1,40,00	1,40,00	49,99	वारसा लाभलेल्या स्मारकांचे जतन व संरक्षण(कार्यक्रम) 27, लहान बांधकामे
Total-103 Voted	34,66,10	67,94,18	99,85,30	119,86,90	दत्तमत एकूण-103
104, Archieves. (01) State Board of Archieves. (01)(01) State Board of Archieves. (Committed) (22051786)					104, पुराभिलेख (01) राज्य पुराभिलेख मंडळ (01)(01) राज्य पुराभिलेख मंडळ(अनिवार्य) (22051786)
06, Telephone, Electricity and Water Charges	..	1	1	1	06, दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क
11, Domestic Travel Expenses	..	11	8	11	11, देशांतर्गत प्रवास खर्च
13, Office Expenses	..	11	8	11	13, कार्यालयीन खर्च
Total-(01)(01)	..	23	17	23	एकूण-(01)(01)
(01)(02) Archives Offices.(Committed) (22051795)					(01)(02) पुराभिलेख कार्यालये(अनिवार्य) (22051795)
01, Salaries	7,21,08	12,82,93	9,00,00	13,00,00	01, वेतन
02, Wages	3	28	27	29	02, मजुरी
03, Overtime Allowances	19	25	20	26	03, अतिकालिक भत्ता
06, Telephone, Electricity and Water Charges	8,39	21,12	15,00	21,12	06, दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क
10, Contractual Services	..	10,00	78,00	85,00	10, कंत्राटी सेवा
11, Domestic Travel Expenses	46	3,18	2,22	3,34	11, देशांतर्गत प्रवास खर्च
13, Office Expenses	9,06	30,00	30,00	31,50	13, कार्यालयीन खर्च
14, Rent, Rates and Taxes	15,71	10,00	9,00	10,00	14, भाडेपट्टी व कर
16, Publications	..	5,50	6,50	5,50	16, प्रकाशने
17, Computer Expenses	88	4,25	2,98	4,46	17, संगणक खर्च
21, Supplies and Materials	45	13,00	9,10	13,00	21, पुरवठा व सामग्री

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-2 / मागणी क्रमांक झेडडी -2

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description	प्रत्यक्ष रकमा 2021-2022 Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज 2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	तपशील
Total-(01)(02)	7,56,25	13,80,51	10,53,27	14,74,47	एकूण-(01)(02)
(01)(03) Archives office.(Scheme) (22051801)					(01)(03) पुराभिलेख कार्यालय(कार्यक्रम) (22051801)
13, Office Expenses	3,00,00	10,00,00	7,35,00	10,00,00	13, कार्यालयीन खर्च
Total-(01) Voted	10,56,25	23,80,74	17,88,44	24,74,70	दत्तमत एकूण-(01)
(02) Stage Performance Scrutiny Board					(02) रंगभूमी प्रयोग परीनिरीक्षण मंडळ
(02)(01) Digitization of Marathi Text Drama. (Scheme) (22053152)					(02)(01) मराठी नाट्य संहितांचे संगणकीकरण(कार्यक्रम) (22053152)
20, Other Administrative Expenses	1,41	4,00	2,00	3,00	20, इतर प्रशासकीय खर्च
Total-104 Voted	10,57,66	23,84,74	17,90,44	24,77,70	दत्तमत एकूण-104
107, Museums.					107, वस्तुसंग्रहालये
(01) Government Museums.					(01) शासकीय वस्तुसंग्रहालये.
(01)(01) Government Museums.(Committed) (22051812)					(01)(01) शासकीय वस्तु संग्रहालये(अनिवार्य) (22051812)
01, Salaries	3,96,87	6,10,67	5,50,00	6,35,85	01, वेतन
02, Wages	1,54	2,25	2,14	2,85	02, मजुरी
03, Overtime Allowances	30	60	48	63	03, अतिकालिक भत्ता
06, Telephone, Electricity and Water Charges	8,87	9,93	8,94	9,93	06, दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क
10, Contractual Services	24,61	90,00	81,00	84,43	10, कंत्राटी सेवा
11, Domestic Travel Expenses	1,26	3,94	2,76	3,65	11, देशांतर्गत प्रवास खर्च
13, Office Expenses	11,49	13,41	12,07	14,08	13, कार्यालयीन खर्च

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-2 / मागणी क्रमांक झेडडी -2

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description	प्रत्यक्ष रकमा	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
	2021-2022 Actuals 2021-2022	2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	
14, Rent, Rates and Taxes	1,33	1,42	1,42	2,25	14, भाडेपट्टी व कर
16, Publications	..	1,00	70	1,00	16, प्रकाशने
17, Computer Expenses	89	1,25	88	1,31	17, संगणक खर्च
21, Supplies and Materials	38	50	35	50	21, पुरवठा व सामग्री
26, Advertising and Publicity	..	1,00	1,00	2,00	26, जाहिरात व प्रसिद्धी
28, Professional Services	44	80	68	80	28, व्यावसायिक सेवा
72, Repairs and Maintenance of Machinery and Equipment	..	..	..	1	72, यंत्रसामग्री व उपकरणे यांची देखभाल व दुरुस्ती
Total-(01)(01)	4,47,98	7,36,77	6,62,42	7,59,29	एकूण-(01)(01)
(01)(02) Reorganisation and Development of Certain Section in various Museum.(State) (Scheme)	(22051329)				(01)(02) विविध वस्तु संग्रहालयातील विशिष्ट विभागाची पुनर्रचना व विकास (राज्य) (कार्यक्रम)
06, Telephone, Electricity and Water Charges	6,15	12,00	12,00	12,00	06, दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क
13, Office Expenses	49,31	80,00	72,00	80,00	13, कार्यालयीन खर्च
21, Supplies and Materials	56,29	3,00,00	2,10,00	3,00,00	21, पुरवठा व सामग्री
27, Minor Works	69,68	9,90,88	4,00,00	9,90,88	27, लहान बांधकामे
Total-(01)(02)	1,81,43	13,82,88	6,94,00	13,82,88	एकूण-(01)(02)
Total-(01) Voted	6,29,41	21,19,65	13,56,42	21,42,17	दत्तमत एकूण-(01)
(02) Assistance to Non-Government Institutes.					(02) अशासकीय संस्थांना सहाय्य.
(02)(01) Numismatic Society.(Scheme)	(22051839)				(02)(01) नाणकशास्त्र संस्था(कार्यक्रम)
31, Grants-in-aid(Non-Salary)	..	1	1	1	31, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-2 / मागणी क्रमांक झेडडी -2

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description	प्रत्यक्ष रकमा 2021-2022 Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज 2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	तपशील
(02)(02) Mumbai Natural History Society. (Scheme) (22051848)					(02)(02) मुंबई नॅचरल हिस्ट्री सोसायटी (मुंबई निसर्गतिहास संस्था)(कार्यक्रम) (22051848)
31, Grants-in-aid(Non-Salary)	..	5,00	1	1,00	31, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)
(02)(03) Jahangir Art Gallery.(Scheme) (22051857)					(02)(03) जहांगीर आर्ट गॅलरी(कार्यक्रम) (22051857)
31, Grants-in-aid(Non-Salary)	..	1	1	1	31, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)
(02)(04) Conservation of Ancient Historical Monuments.(Scheme) (22051866)					(02)(04) ऐतिहासिक स्मारकांचे जतन(कार्यक्रम) (22051866)
31, Grants-in-aid(Non-Salary)	..	1	1	1	31, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)
(02)(05) Other Grant in Aid.(Scheme) (22051875)					(02)(05) इतर सहायक अनुदाने(कार्यक्रम) (22051875)
31, Grants-in-aid(Non-Salary)	..	50,00	1	1	31, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)
(02)(06) Raja Kelkar Museum,Pune.(Scheme) (22051884)					(02)(06) राजा केळकर वस्तु संग्रहालय, पुणे(कार्यक्रम) (22051884)
14, Rent, Rates and Taxes	4,00	4,00	3,60	4,00	14, भाडेपट्टी व कर
31, Grants-in-aid(Non-Salary)	60,00	60,00	42,00	60,00	31, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)
Total-(02)(06)	64,00	64,00	45,60	64,00	एकूण-(02)(06)
Total-(02) Voted	64,00	1,19,03	45,65	65,04	दत्तमत एकूण-(02)
Total-107 Voted	6,93,41	22,38,68	14,02,07	22,07,21	दत्तमत एकूण-107

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-2 / मागणी क्रमांक झेडडी -2

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description	प्रत्यक्ष रकमा 2021-2022 Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज 2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	तपशील
800, Other Expenditure. (01) Fin.Asst. to distinguished persons in literature, Arts. (01)(01) Financial Assistance to distinguished persons in Literature,Arts etc.(Committed) (22051901)					800, इतर खर्च (01) साहित्य, कला क्षेत्रातील मान्यवर व्यक्तींना आर्थिक सहाय्य. (01)(01) साहित्य, कला, इत्यादी क्षेत्रातील मान्यवर व्यक्तींना आर्थिक सहाय्य(अनिवार्य) (22051901)
50, Other Charges (02) Art Treasures and Antiquities Act, 1972. (02)(01) Art Treasures and Antiquities Act 1972. (Committed) (22051919)	86,73,82	90,00,00	116,28,30	100,00,00	50, इतर खर्च (02) मौल्यवान कलाकृती व पुरातनवस्तू याबाबत अधिनियम, 1972. (02)(01) मौल्यवान कलाकृती व पुरातन वस्तूबाबतचा अधिनियम, 1972.(अनिवार्य) (22051919)
01, Salaries	34	1	1	1	01, वेतन
11, Domestic Travel Expenses	..	1	1	1	11, देशांतर्गत प्रवास खर्च
13, Office Expenses	..	1	1	1	13, कार्यालयीन खर्च
17, Computer Expenses	..	1	1	1	17, संगणक खर्च
21, Supplies and Materials	..	1	1	1	21, पुरवठा व सामग्री
Total-(02)(01)	34	5	5	5	एकूण-(02)(01)
Total-800 Voted	86,74,16	90,00,05	116,28,35	100,00,05	दत्तमत एकूण-800
Gross Total-2205, Art and Culture Voted	191,09,96	328,72,05	763,16,03	1233,16,33	दत्तमत स्थूल बेरीज-2205, कला व संस्कृती

III-Details of Recoveris

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-2 / मागणी क्रमांक झेडडी -2

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description		प्रत्यक्ष रकमा	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2021-2022 Actuals 2021-2022	2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	
911, Recovery of Overpayments (00)						911, अतिप्रदानाची वसुली (00)
(00)(01) Deduct-Recovery of Overpayment(Non Plan)(Committed)	(22053555)					(00)(01) वजा-अतिप्रदानाची वसुली (योजनेतर)(अनिवार्य) (22053555)
70, Deduct Recoveries		5,50,41	..	..	..	70, वजा-वसुली
(00)(02) Deduct-Recovery of Overpayment (Plan)(Scheme)	(22053564)					(00)(02) वजा-अतिप्रदानाची वसुली (योजनांतर्गत)(कार्यक्रम) (22053564)
70, Deduct Recoveries		61,89	..	..	..	70, वजा-वसुली
Total-Deduct Recoveries	Voted	6,12,30	..	..	..	दत्तमत एकूण-वजा-वसुली
	Charged	..	..	..	..	भारित
Net Total-2205, Art and Culture						निव्वळ बेरीज 2205, कला व संस्कृती
	Voted	184,97,66	328,72,05	763,16,03	1233,16,33	दत्तमत
	Total-	184,97,66	328,72,05	763,16,03	1233,16,33	एकूण-

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-3 / मागणी क्रमांक झेडडी -3

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description	प्रत्यक्ष रकमा 2021-2022 Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज 2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	तपशील	
2235, Social Security and Welfare						
I-Summary						
00, 60, Other Social Security and Welfare Programmes					2235, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण एक-सारांश 00, 60, इतर सामाजिक सुरक्षा व कल्याण कार्यक्रम	
104, Deposit Linked Insurance Scheme- Government Provident Fund	Voted	1,20	3,60	2,52	3,60	दत्तमत 104, ठेव संलग्न विमा योजना- शासकीय भविष्य निर्वाह निधी
Total-60	Voted	1,20	3,60	2,52	3,60	दत्तमत एकूण-60
Gross Total-	Voted	1,20	3,60	2,52	3,60	दत्तमत स्थूल बेरीज
II-Details						
60, Other Social Security and Welfare Programmes						दोन-तपशील 60, इतर सामाजिक सुरक्षा व कल्याण कार्यक्रम
104, Deposit Linked Insurance Scheme- Government Provident Fund (00) (00)(01) Payment against Deposit Linked Insurance Scheme.(Committed)	(22353364)					104, ठेव संलग्न विमा योजना- शासकीय भविष्य निर्वाह निधी (00) (00)(01) ठेव संलग्न विमा योजनेनुसार प्रदान(अनिवार्य) (22353364)
50, Other Charges		1,20	3,60	2,52	3,60	50, इतर खर्च
Total-104	Voted	1,20	3,60	2,52	3,60	दत्तमत एकूण-104
Gross Total-2235, Social Security and Welfare	Voted	1,20	3,60	2,52	3,60	दत्तमत स्थूल बेरीज-2235, सामाजिक

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-3 / मागणी क्रमांक झेडडी -3

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description	प्रत्यक्ष रकमा 2021-2022 Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज 2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	तपशील
					सुरक्षा व कल्याण
III-Details of Recoveris					तीन-वसुलीच्या रकमांचा तपशील
00					00
911, Recoveries of Overpayments (00)					911, अतिप्रदानाची वसुली (00)
(00)(01) Deduct-Recovery of Overpayments(Non Plan)(Committed)	(2235B568)				(00)(01) वजा-अतिप्रदानाची वसुली(योजनेतर)(अनिवार्य) (2235बी568)
70, Deduct Recoveries		..	..	..	70, वजा-वसुली
					भारित
Net Total-2235, Social Security and Welfare		..	..	..	निव्वळ बेरीज 2235, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण
					दत्तमत
Voted	1,20	3,60	2,52	3,60	
Total-	1,20	3,60	2,52	3,60	एकूण-

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-4 / मागणी क्रमांक झेडडी -4

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description	प्रत्यक्ष रकमा 2021-2022 Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज 2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	तपशील
3452, Tourism					3452, पर्यटन
I-Summary					एक-सारांश
00, 01, Tourist Infrastructure.					00, 01, पर्यटनासाठी पायाभूत सुविधा
101, Tourist Centres.	703,26,23	1687,83,79	1181,74,66	1786,00,41	दत्तमत 101, पर्यटन केंद्रे
Total-01	703,26,23	1687,83,79	1181,74,66	1786,00,41	दत्तमत एकूण-01
80, General					80, सर्वसाधारण
001, Direction and Administration.	5,37,21	16,16,21	13,53,10	18,99,59	दत्तमत 001, संचालन व प्रशासन
104,	7,88,82	110,00,00	70,00,00	110,00,00	दत्तमत 104,
Total-80	13,26,03	126,16,21	83,53,10	128,99,59	दत्तमत एकूण-80
Gross Total-	716,52,26	1814,00,00	1265,27,76	1915,00,00	दत्तमत स्थूल बेरीज
Deduct Recoveries-	1,27,21	..	..	..	दत्तमत वजा-वसुली
Net Total-3452, Tourism	..	..	..	..	भारित निव्वळ बेरीज 3452, पर्यटन
Total-	715,25,05	1814,00,00	1265,27,76	1915,00,00	दत्तमत
Total-	715,25,05	1814,00,00	1265,27,76	1915,00,00	एकूण-

II-Details

दोन-तपशील

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-4 / मागणी क्रमांक झेडडी -4

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description	प्रत्यक्ष रकमा	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
	2021-2022 Actuals 2021-2022	2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	
01, Tourist Infrastructure. 101, Tourist Centres. (00) (00)(01) Implementation of Shri Kshetra Nira Nrusinhapur Taluka Indapur Dist Pune Pilgrim Development Plan (State Programme). (Scheme)	(34522981)				01, पर्यटनासाठी पायाभूत सुविधा 101, पर्यटन केंद्रे (00) (00)(01) श्रीक्षेत्र निरा नृसिंहपूर (34522981) ता.इंदापूर जि.पुणे तीर्थक्षेत्र विकास आराखडयाची अंमलबजावणी (राज्य कार्यक्रम)(कार्यक्रम)
31, Grants-in-aid(Non-Salary)	27,54,60	64,27,40	44,99,18	31,43,40	31, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)
(01) Tourism Centres. (01)(01) Opening of Tourist Centres. (Scheme)	(34521994)				(01) पर्यटन केंद्रे (01)(01) पर्यटन केंद्र (34521994) उघडणे(कार्यक्रम)
31, Grants-in-aid(Non-Salary)	..	21,00	14,70	..	31, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)
(02) Development of Tourist Places (02)(01) Grant by state for Tourist Development at various places under central financial Assistances .(Scheme)	(34521902)				(02) पर्यटन स्थळांचा विकास (02)(01) केंद्रीय अर्थसहाय्य (34521902) अंतर्गत करण्यात येणाऱ्या पर्यटनस्थळ विकासासाठी राज्य शासनाचे सहायक अनुदान(कार्यक्रम)
31, Grants-in-aid(Non-Salary)	9,00,00	22,00,00	15,40,00	50,00	31, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)
(02)(04) Publicity(Scheme)	(34521931)				(02)(04) प्रसिद्धी(कार्यक्रम) (34521931)
12, Foreign Travel Expenses	..	1,50,00	1,05,00	1,00,00	12, विदेश प्रवास खर्च
13, Office Expenses	4,76	55,00	49,50	50,00	13, कार्यालयीन खर्च
28, Professional Services	..	1,00,00	85,00	50,00	28, व्यावसायिक सेवा
31, Grants-in-aid(Non-Salary)	..	..	..	..	31, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)
50, Other Charges	14,23,74	147,50,00	103,25,00	153,00,00	50, इतर खर्च
Total-(02)(04)	14,28,50	150,55,00	105,64,50	155,00,00	एकूण-(02)(04)

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-4 / मागणी क्रमांक झेडडी -4

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description		प्रत्यक्ष रकमा	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील	
		2021-2022 Actuals 2021-2022	2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	2023-2024 Budget Estimates 2023-2024		
(02)(18) Grants for basic facilities for tourism development at various places.(Scheme)	(34521958)					(02)(18) विविध ठिकाणी पर्यटन विकासासाठी मूलभूत सुविधांकरिता अनुदान(कार्यक्रम)	(34521958)
31, Grants-in-aid(Non-Salary)		652,43,13	1450,80,39	1015,56,27	1599,07,01	31, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)	
(02)(21) Financial Assistance to Shivshrushti Project, Ambegaon (B.K.), Tal Havelli, Dist. Pune(Scheme)	(34523057)					(02)(21) शिवसृष्टी प्रकल्प, आंबेगाव(बु.), ता. हवेली, जि. पुणे यासाठी वित्तीय सहाय्य(कार्यक्रम)	(34523057)
31, Grants-in-aid(Non-Salary)		..	..	1	..	31, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)	
Total-(02)	Voted	675,71,63	1623,35,39	1136,60,78	1754,57,01	दत्तमत एकूण-(02)	
Total-101	Voted	703,26,23	1687,83,79	1181,74,66	1786,00,41	दत्तमत एकूण-101	
80, General						80, सर्वसाधारण	
001, Direction and Administration.						001, संचालन व प्रशासन	
(01) Directorate of Tourism.						(01) पर्यटन संचालनालय.	
(01)(01) Directorate of Tourism(Scheme)	(34522972)					(01)(01) पर्यटन संचालनालय(कार्यक्रम)	(34522972)
01, Salaries		1,71,92	4,84,00	3,40,50	5,32,40	01, वेतन	
03, Overtime Allowances		..	70	56	77	03, अतिकालिक भत्ता	
06, Telephone, Electricity and Water Charges		1,25	10,00	9,00	20,00	06, दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क	
10, Contractual Services		68,24	2,00,00	2,00,00	3,00,00	10, कंत्राटी सेवा	
11, Domestic Travel Expenses		1,36	10,00	7,00	12,00	11, देशांतर्गत प्रवास खर्च	
13, Office Expenses		1,99,98	5,00,00	4,50,00	5,00,00	13, कार्यालयीन खर्च	
14, Rent, Rates and Taxes		78,59	2,00,00	1,80,00	3,00,00	14, भाडेपट्टी व कर	
17, Computer Expenses		10,06	30,00	21,00	50,00	17, संगणक खर्च	
21, Supplies and Materials		..	22,00	15,40	5,00	21, पुरवठा व सामग्री	
24, Petrol, Oil and Lubricants		5,76	85,00	76,50	1,06,25	24, पेट्रोल, तेल व वंगण	

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-4 / मागणी क्रमांक झेडडी -4

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description	प्रत्यक्ष रकमा 2021-2022 Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज 2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	तपशील
26, Advertising and Publicity	..	18,15	12,71	19,96	26, जाहिरात व प्रसिद्धी
27, Minor Works	..	10,00	7,00	10,00	27, लहान बांधकामे
28, Professional Services	5	6,50	5,53	2,15	28, व्यावसायिक सेवा
29, Purchase of goods for Sale	..	36	25	36	29, वस्तूच्या विक्रीसाठी खरेदी
30, Other Contractual Services.	..	12,00	8,40	1,00	30, इतर कंत्राटी सेवा
31, Grants-in-aid(Non-Salary)	..	27,50	19,25	39,70	31, सहायक अनुदाने (वेतनेतर)
Total-(01)(01)	5,37,21	16,16,21	13,53,10	18,99,59	एकूण-(01)(01)
Total-001 Voted	5,37,21	16,16,21	13,53,10	18,99,59	दत्तमत एकूण-001
104, (01) Financial Assistance to eligible tourism undertakings					104, (01) पात्र पर्यटन प्रकल्पांना वित्तीय सहाय्य
(01)(01) Financial incentive equal to State Share of GST to eligible tourism projects under the tourism policy(Committed)	(34522992)				(01)(01) पर्यटन धोरणांतर्गत पात्र पर्यटन प्रकल्पांना वित्तीय प्रोत्साहनाच्या सवलतीपोटी वस्तू व सेवा करातील राज्याच्या हिश्याच्या रकमेचा परतावा(अनिवार्य)
50, Other Charges	7,88,82	110,00,00	70,00,00	110,00,00	50, इतर खर्च
Total-104 Voted	7,88,82	110,00,00	70,00,00	110,00,00	दत्तमत एकूण-104
Total-80 Voted	13,26,03	126,16,21	83,53,10	128,99,59	दत्तमत एकूण-80
Gross Total-3452, Tourism Voted	716,52,26	1814,00,00	1265,27,76	1915,00,00	दत्तमत स्थूल बेरीज-3452, पर्यटन

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-4 / मागणी क्रमांक झेडडी -4

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description	प्रत्यक्ष रकमा 2021-2022 Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज 2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	तपशील
III-Details of Recoveris					तीन-वसुलीच्या रकमांचा तपशील
00					00
911, Recoveries of Overpayments (00)					911, अतिप्रदानाची वसुली (00)
(00)(01) Deduct-Recovery of Overpayments (Non Plan)(Committed)	(34522954)				(00)(01) वजा-अतिप्रदानाची वसुली (योजनेतर)(अनिवार्य) (34522954)
70, Deduct Recoveries		..	..	..	70, वजा-वसुली
(00)(02) Deduct-Recovery of Overpayments(Plan)(Scheme)	(34522963)				(00)(02) वजा-अतिप्रदानाची वसुली (योजनांतर्गत)(कार्यक्रम) (34522963)
70, Deduct Recoveries		1,27,21	..	..	70, वजा-वसुली
Total-Deduct Recoveries	Voted	1,27,21	..	..	दत्तमत एकूण-वजा-वसुली
	Charged	..	..	..	भारित
Net Total-3452, Tourism	Voted	715,25,05	1814,00,00	1265,27,76	1915,00,00 दत्तमत
	Total-	715,25,05	1814,00,00	1265,27,76	1915,00,00 एकूण-

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-5 / मागणी क्रमांक झेडडी -5

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description		प्रत्यक्ष रकमा 2021-2022 Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज 2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	तपशील
4202, Capital Outlay on Education, Sports, Art and Culture						4202, शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यांवरील भांडवली खर्च एक-सारांश
I-Summary						
00, 04, Art and Culture .						00, 04, कला व संस्कृती
106, Museums	Voted	..	6,00,00	4,20,00	6,00,00	दत्तमत 106, संग्रहालये
190, Investment in Public sector and other undertaking.	Voted	2,00,00	7,00,00	4,90,00	7,00,00	दत्तमत 190, सार्वजनिक क्षेत्रातील व इतर उपक्रमातील गुंतवणुका
Total-04	Voted	2,00,00	13,00,00	9,10,00	13,00,00	दत्तमत एकूण-04
Gross Total-	Voted	2,00,00	13,00,00	9,10,00	13,00,00	दत्तमत स्थूल बेरीज
II-Details						दोन-तपशील
04, Art and Culture .						04, कला व संस्कृती
106, Museums (00)						106, संग्रहालये (00)
(00)(01) Construction of New Building of Government Museum(Scheme)	(42026462)					(00)(01) शासकीय वस्तु संग्रहालयाची नवीन इमारत बांधकामाबाबत(कार्यक्रम) (42026462)
53, Major Works		..	6,00,00	4,20,00	6,00,00	53, मोठी बांधकामे
Total-106	Voted	..	6,00,00	4,20,00	6,00,00	दत्तमत एकूण-106
190, Investment in Public sector and other undertaking. (00)						190, सार्वजनिक क्षेत्रातील व इतर उपक्रमातील गुंतवणुका (00)

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-5 / मागणी क्रमांक झेडडी -5

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description	प्रत्यक्ष रकमा 2021-2022 Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज 2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	तपशील
(00)(02) Share Capital Contribution for Kolhapur Chitranagri Corporation.(Scheme)	(42020785)				(00)(02) कोल्हापूर चित्रनगरी महामंडळाला भागभांडवली अंशदान(कार्यक्रम)
54, Investments	2,00,00	7,00,00	4,90,00	7,00,00	54, गुंतवणुका
Total-190 Voted	2,00,00	7,00,00	4,90,00	7,00,00	दत्तमत एकूण-190
Total-04 Voted	2,00,00	13,00,00	9,10,00	13,00,00	दत्तमत एकूण-04
Gross Total-4202, Capital Outlay on Education, Sports, Art and Culture Voted	2,00,00	13,00,00	9,10,00	13,00,00	दत्तमत स्थूल बेरीज-4202, शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यांवरील भांडवली खर्च
III-Details of Recoveris					
00 911, Recoveries of overpayments (00) (00)(01) Recoveries of overpayments(Scheme)	(42026353)				तीन-वसुलीच्या रकमांचा तपशील 00 911, अतिप्रदानाची वसुली (00) (00)(01) अतिप्रदानाची वसुली(कार्यक्रम)
70, Deduct Recoveries	..	..	..	..	70, वजा-वसुली
Net Total-4202, Capital Outlay on Education, Sports, Art and Culture Charged	..	..	..	..	भारित निव्वळ बेरीज 4202, शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यांवरील भांडवली खर्च
Voted	2,00,00	13,00,00	9,10,00	13,00,00	दत्तमत

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-5 / मागणी क्रमांक झेडडी -5

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description	प्रत्यक्ष रकमा	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
	2021-2022 Actuals 2021-2022	2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	
Total-	2,00,00	13,00,00	9,10,00	13,00,00	एकूण-

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-6 / मागणी क्रमांक झेडडी -6

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description	प्रत्यक्ष रकमा 2021-2022 Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज 2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	तपशील
7610, Loans to Government Servants etc					7610, शासकीय कर्मचारी इत्यादींना कर्जे एक-सारांश
I-Summary					
00, 201, House Building Advances	Voted	47,63	1,00,00	1,00,00	1,50,00 दत्तमत 00, 201, घरबांधणी अग्रिमे
202, Advances for Purchase of Motor Conveyances	Voted	..	4,00	4,00	4,00 दत्तमत 202, मोटार वाहन खरेदीसाठी अग्रिमे
203, Advances for purchase of other Conveyances	Voted	..	2,00	2,00	2,00 दत्तमत 203, इतर वाहने खरेदी अग्रिमे
204, Advances for Purchase of Computers	Voted	20	2,00	2,00	2,00 दत्तमत 204, संगणक खरेदीसाठी अग्रिमे
Gross Total-	Voted	47,83	1,08,00	1,08,00	1,58,00 दत्तमत स्थूल बेरीज
II-Details					दोन-तपशील
00 201, House Building Advances (00) (00)(01) House Building Advances. (Committed)	(76102016)				00 201, घरबांधणी अग्रिमे (00) (00)(01) घरबांधणी अग्रिमे(अनिवार्य) (76102016)
55, Loans and Advances		47,63	1,00,00	1,00,00	1,50,00 55, कर्जे व आगाऊ रकमा
Total-201	Voted	47,63	1,00,00	1,00,00	1,50,00 दत्तमत एकूण-201
202, Advances for Purchase of Motor Conveyances (00)					202, मोटार वाहन खरेदीसाठी अग्रिमे (00)

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-6 / मागणी क्रमांक झेडडी -6

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारांत)

Description	प्रत्यक्ष रकमा 2021-2022 Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज 2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	तपशील			
(00)(01) Advances for purchase of Motor conveyance.(Committed) 55, Loans and Advances		(76102025)	..	4,00	4,00	4,00	(00)(01) मोटारवाहन खरेदीसाठी अग्रिमे(अनिवार्य) 55, कर्जे व आगाऊ रकमा	(76102025)
Total-202 Voted		..	4,00	4,00	4,00	दत्तमत एकूण-202		
203, Advances for purchase of other Conveyances (00) (00)(01) Advance for purchase of other conveyances.(Committed) 55, Loans and Advances		(76102034)	..	2,00	2,00	2,00	203, इतर वाहने खरेदी अग्रिमे (00) (00)(01) इतर वाहन खरेदीसाठी अग्रिमे(अनिवार्य) 55, कर्जे व आगाऊ रकमा	(76102034)
Total-203 Voted		..	2,00	2,00	2,00	दत्तमत एकूण-203		
204, Advances for Purchase of Computers (00) (00)(01) Advance for purchase of computer. (Committed) 55, Loans and Advances		(76102043)	20	2,00	2,00	2,00	204, संगणक खरेदीसाठी अग्रिमे (00) (00)(01) संगणक खरेदीसाठी अग्रिमे(अनिवार्य) 55, कर्जे व आगाऊ रकमा	(76102043)
Total-204 Voted		20	2,00	2,00	2,00	दत्तमत एकूण-204		
Gross Total-7610, Loans to Government Servants etc		47,83	1,08,00	1,08,00	1,58,00	दत्तमत स्थूल बेरीज-7610, शासकीय कर्मचारी इत्यादींना कर्जे		

**Tourism and Cultural Affairs Department /
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग**

Demand No. ZD-6 / मागणी क्रमांक झेडडी -6

(Rs. in Thousands) / (रुपये हजारोंत)

Description	प्रत्यक्ष रकमा 2021-2022 Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2022-2023 Budget Estimates 2022-2023	सुधारित अंदाज 2022-2023 Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्पीय अंदाज 2023-2024 Budget Estimates 2023-2024	तपशील
Charged	..	..	..	..	भारित
Net Total-7610, Loans to Government Servants etc					निव्वळ बेरीज 7610, शासकीय कर्मचारी इत्यादींना कर्जे
Voted	47,83	1,08,00	1,08,00	1,58,00	दत्तमत
Total-	47,83	1,08,00	1,08,00	1,58,00	एकूण-